

VŠB – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA

Hornicko-geologická fakulta

Institut ekonomiky a systémů řízení

**VYUŽITÍ EVROPSKÝCH FONDŮ V ROZPOČTOVÉ,
PŘÍSPĚVKOVÉ A PODNIKATELSKÉ SFÉŘE**

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Igor Černý

Datum zadání:

říjen 2007

Datum odevzdání:

duben 2008

Ostrava 2008

Pavčina SERBOUSKOVÁ

Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava
Hornicko-geologická fakulta

INSTITUT ENVIRONMENTÁLNÍHO INŽENÝRSTVÍ

Školní rok: 2007/2008

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

pro: Pavlínu S E R B O U S K O V O U

studijní program: M2102 Nerostné suroviny

obor: 2102T003 Komerční inženýrství v oblasti surovin

forma studia: prezenční

konzultační středisko: Ostrava

Název tématu: **Využití evropských fondů v rozpočtové, příspěvkové a podnikatelské sféře**

Anglický název tématu: **Utilization European Funds in the budget, contribution and business sphere**

Zadání pro vypracování:

1. Úvod
2. Evropské fondy a jejich rozdělení
3. Programovací období 2007 – 2013
4. Posouzení rozpočtové, příspěvkové a podnikatelské sféry
  - možnosti čerpání
  - finanční dotace
  - úspěšnost projektů
  - některé konkrétní projekty Moravskoslezského kraje
  - závěry, zhodnocení
5. Závěr

Rozsah grafických prací: 5-10

Rozsah původní zprávy: 35-40

Seznam odborné literatury:

1. NOVOTNÍKOVÁ, Helena. *Dotační receptář: Všechny dotace pohromadě v otázkách a odpovědích*. 1. vyd. Praha: LexisNexis CZ, 2005. 235s. ISBN 80-86920-03-8
2. Autorský kolektiv PÍŠOVÁ, Eva....et al. *Rámec podpory společenství; Operační programy*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 1998. 98s.
3. *Národní strategický referenční rámec*. [databáze online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2007. dostupné z URL <<http://www.strukturalni-fondy.cz>>. Databáze strukturálních fondů EU.
4. URL <<http://www.strukturalni-fondy.cz>>
<<http://www.strukturalni-fondy.cz>>
Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz>
5. URL <<http://www.euroskop.cz>>
<<http://www.euroskop.cz>>
Dostupné z: <http://www.euroskop.cz>

Vedoucí diplomové práce: Ing. Igor Černý

Konzultant:

Datum zadání diplomové práce: 10/2007

Termín odevzdání diplomové práce: 30. 4. 2008

Prof. Ing. Vojtech DIRNER, CSc.
vedoucí institutu

V Ostravě dne 15. 10. 2007

Prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci včetně příloh vypracovala samostatně a uvedla jsem všechny použité podklady a literaturu.

V Ostravě dne 25. 4. 2008

Děkuji všem, kteří mi poskytli informace důležité ke zpracování této diplomové práce a zároveň mi pomohli svými odbornými radami. Děkuji také vedoucímu diplomové práce panu Ing. Igoru Černému.

ANOTACE DIPLOMOVÉ PRÁCE

V tomto období je již realizována celá řada projektů z prostředků Evropské unie ze zkráceného programovacího období 2004-2006 a zároveň probíhá aktuální programovací období pro léta 2007-2013.

Tato diplomová práce popisuje využití evropských fondů v rozpočtové, příspěvkové a podnikatelské sféře. Je zaměřena především na aktuální programovací období, seznamuje s cíli regionální a strukturální politiky Evropské unie, strukturálními fondy a jednotlivými operačními programy. Zabývá se ale také již uskutečněnými projekty v jednotlivých sférách. Teoretická část přibližuje problematiku Evropské unie a část praktická popisuje úspěšné projekty konkrétních subjektů a hodnotí situaci při procesu získávání finančních dotací.

Klíčová slova:

Evropská unie, Evropské fondy, regionální a strukturální politika, strukturální fondy, operační program, rozpočtová sféra, příspěvková sféra, podnikatelská sféra

ANNOTATION OF THESIS

In this period is already realized quite a number of projects from resources the European Union from shorter programming period 2004-2006 and at the same time is in progress actual programming period for years 2007-2013.

This diploma thesis describe utilization European funds in the budget, contribution and business sphere. It is oriented mainly on the actual programming period, inform about purposes regional and structural politics of European Union, about Structural funds and individual operational programmes. It is engaged also already in carried projects in individual spheres. Theoretical part near question of European Union and practical part describe succesful projects of concrete subjects and assess the situation by process acquisition grant-in-aid.

Keywords:

European Union, European Funds, regional and structural politics, Structural Funds, operational programme, budget sphere, contribution sphere, business sphere

Obsah

1	Úvod	9
2	Evropské fondy a jejich rozdělení.....	12
2.1	Strukturální fondy	12
2.1.1	Evropský fond pro regionální rozvoj.....	12
2.1.2	Evropský sociální fond.....	13
2.2	Fond soudržnosti	13
2.3	Další fondy EU	13
2.3.1	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova	14
2.3.2	Evropský rybářský fond	14
2.3.3	Evropský fond solidarity	14
2.3.4	Fondy předvstupní pomoci	15
2.3.5	Komunitární programy	15
2.3.6	Finanční nástroje regionální politiky.....	15
3	Programovací období 2007–2013.....	17
3.1	Operační program	17
3.2	Region soudržnosti.....	18
3.3	Cíle politiky soudržnosti	19
3.4	Operační programy na období 2007-2013	21
3.4.1	Operační programy pro cíl konvergence	21
3.4.2	Operační programy pro cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost.....	22
3.4.3	Operační programy pro cíl Evropská územní spolupráce	22
4	Posouzení rozpočtové, příspěvkové a podnikatelské sféry	24
4.1	Možnosti čerpání.....	24
4.2	Finanční dotace	25
4.3	Úspěšnost projektů.....	26
4.3.1	Rozpočtová sféra	26
4.3.2	Příspěvková sféra	29
4.3.3	Podnikatelská sféra.....	34
4.4	Některé konkrétní projekty Moravskoslezského kraje	37
4.4.1	3D model ortofotomapy Moravskoslezského kraje	37

4.4.2	Ústav sociální péče pro mládež Pržno - dostavba areálu	38
4.4.3	EDUNET	38
4.4.4	Speciální požární technika pro zásahy při povodních na česko – polské hranici	39
4.4.5	Modernizace a rozšíření letiště Ostrava-Mošnov	39
4.4.6	Připravované projekty Moravskoslezského kraje.....	40
4.5	Závěry, zhodnocení.....	41
5	Závěr	43
6	Seznam použité literatury.....	45
7	Seznam použitých symbolů a zkratk	47
8	Seznam tabulek.....	48
9	Seznam obrázků.....	49
10	Seznam příloh	50
11	Přílohy	51

1 Úvod

Jednou ze základních a významných politik Evropské unie je regionální a strukturální politika (politika hospodářské a sociální soudržnosti). Být členem silného nadnárodního seskupení přináší řadu výhod, vedle nich však i několik negativních stránek, které je nutné minimalizovat a odstraňovat pomocí různých nástrojů. Regionální politika Evropské unie prosazuje princip solidarity a soudržnosti, a to jak ke svým stávajícím, tak i přistupujícím členům. O významu prosazování těchto principů v Evropské unii svědčí fakt, že na regionální politiku putuje více než třetina rozpočtu Evropské unie.

Regionální politika Evropské unie patří mezi tzv. komunitární neboli koordinované politiky. To znamená, že její těžiště a naplňování spočívá v členských státech, zatímco orgány Evropské unie dbají na její koordinaci a správné provádění. Cíle a priority regionální politiky Evropské unie se mění s vývojem Společenství a jsou definovány vždy nově na nadcházející programovací období. Podstatou cílů je to, že vždy reagují a jsou zaměřeny na nejzávažnější problémy členských států a přistupujících zemí. Pomoc regionální politiky je zaměřena na regiony, které jsou hospodářsky slabé, zaostávající v ekonomických ukazatelích, na regiony se sociálními problémy a poškozeným životním prostředím.

Pro probíhající programovací období 2007-2013 je strategie regionální politiky Evropské unie zaměřena na posilování konkurenceschopnosti regionu. Předpokladem pro naplnění tohoto cíle Evropské unie je zvýšení konkurenceschopnosti jednotlivých členských zemí a jejich regionů. Dlouhodobá konkurenceschopnost umožní dosáhnout udržitelného ekonomického růstu, jenž je nezbytným předpokladem pro snižování rozdílů mezi jednotlivými členskými zeměmi a jejich regiony. Základním hodnotovým hlediskem pro formování této strategie je udržitelný rozvoj ve všech jeho dimenzích, to je ekonomické, sociální a environmentální.

Regionální politiku charakterizují cykly, které se shodují s rozpočtovými obdobími Evropské unie. Tyto cykly jsou v současné době sedmileté. Celý programovací mechanismus začíná u Evropské komise (EK), která vytyčí před každým obdobím výše zmiňované cíle regionální politiky, které obecně definují jakým způsobem, jakými prostředky a do kterých regionů budou směřovat finanční

prostředky. Zároveň definuje výši jednotlivých příspěvků a jejich rozložení v průběhu programovacího období.

Nejvyšším strategickým dokumentem pro realizaci regionální politiky Evropské unie jsou Strategické obecné zásady Společenství (SOZS), kde jsou určeny hlavní priority regionální politiky Evropské unie v období 2007-2013. Každý členský stát dále definuje svůj Národní rozvojový plán (NRP) popisující hlavní rozvojové problémy země. Dokumentem představujícím soulad Národního rozvojového plánu a Strategických obecných zásad Společenství a vymezujícím tak podobu realizace regionální politiky Evropské unie na území členského státu je Národní strategický referenční rámec (NSRR).

Národní rozvojový plán České republiky pro léta 2007-2013 definuje strategii rozvoje České republiky pro toto období a byl východiskem pro zpracování návrhu Národního strategického referenčního rámce. Prioritní osy a cíle Národního rozvojového plánu vycházejí z definované strategie a následně jsou promítnuty do struktury operačních programů. Národní rozvojový plán 2007-2013 dále popisuje nastavení systému koordinace politiky hospodářské a sociální soudržnosti.

Národní strategický referenční rámec představuje základní programový dokument České republiky pro využívání fondů Evropské unie v období 2007-2013. Zpracování Národního strategického referenčního rámce České republiky pro léta 2007-2013 vychází z povinností členského státu definovaných v Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999. Analytická část Národního strategického referenčního rámce se zaměřuje na identifikaci klíčových silných stránek České republiky pro posilování její konkurenceschopnosti, stejně tak jako problematických míst a slabých stránek, které mohou stát v cestě udržitelnému růstu ekonomiky i společnosti. Národní strategický referenční rámec udává systém operačních programů politiky hospodářské a sociální soudržnosti na léta 2007-2013, jejichž prostřednictvím budou jednotlivé prioritní osy realizovány.

Právě Evropská unie a probíhající programovací období pro léta 2007-2013 je námětem této diplomové práce. Hlavním cílem diplomové práce je analyzovat možnosti využití evropských fondů v rozpočtové, příspěvkové a podnikatelské sféře. Specifickými cíli je identifikování možnosti využití evropských fondů v rozpočtové, příspěvkové a podnikatelské sféře, analyzování rozpočtové, příspěvkové a

podnikatelské sféry z pohledu čerpání finančních prostředků Evropské unie a přiblížení projektů konkrétních subjektů v jednotlivých sférách. Dále uvedení některých již uskutečněných projektů Moravskoslezského kraje a představení připravovaných projektů Moravskoslezského kraje na aktuální programovací období.

Východiskem práce je teoretické nastudování problematiky Evropské unie, regionální a strukturální politiky Evropské unie, Evropských fondů a probíhajícího programovacího období včetně jednotlivých operačních programů. Při zpracování práce je potřeba nejprve v teoretické rovině seskupit informace o Evropské unii, jednotlivých Evropských fondech a vymezit základní pojmy. Následuje praktická část práce, která seznamuje s rozpočtovou, příspěvkovou a podnikatelskou sférou a možnostmi čerpání prostředků z jednotlivých operačních programů. Zahrnuje postup žádání o finanční dotace z administrativního hlediska, proces schvalování a realizování projektů a následnou kontrolu jednotlivých projektů oprávněnými orgány. Další část práce pokračuje přiblížením konkrétních projektů u vybraných subjektů v rozpočtové, příspěvkové a podnikatelské sféře a také vyzdvihnutím některých uskutečněných projektů Moravskoslezského kraje. Nechybí taktéž odhalení připravovaných akcí, které by měly být v budoucnu v Moravskoslezském kraji realizovány. Závěrečná část práce charakterizuje vytřídění získaných informací a poznatků o jednotlivých sférách, zhodnocení a vyvození závěrů.

2 Evropské fondy a jejich rozdělení

Fondy Evropské unie jsou nástrojem pro realizaci politiky hospodářské a sociální soudržnosti Evropské unie, jejímž cílem je především posilování konkurenceschopnosti jednotlivých regionů a členských států. Politika hospodářské a sociální soudržnosti se v rámci celé Evropské unie také nazývá regionální a strukturální politikou Evropské unie. Tato politika je financována prostřednictvím strukturálních fondů a Fondu soudržnosti.

2.1 Strukturální fondy

Strukturální fondy (Structural Funds; SF) tvoří jádro regionální a strukturální politiky Evropské unie. Ty se přímo zaměřují na snižování rozdílů mezi regiony členských států a snižování zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů nebo ostrovů, včetně venkovských oblastí. Peníze ze strukturálních fondů jsou čerpány v rámci několikaletých cyklů a na základě definování jasných cílů a priorit. Regionální politika Evropské unie prodělala od svého vzniku řadu změn, které měly dopad na stanovené priority a cíle. Pro období 2007-2013 je hlavním zájmem větší sociální a ekonomický růst a vytváření většího počtu pracovních míst pro všechny regiony a obce Evropské unie. Regionální rozvoj je v současnosti postaven na třech cílech. Patří k nim Konvergence, Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a Evropská územní spolupráce. Existují dva strukturální fondy. Je to Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF) a Evropský sociální fond (ESF).

2.1.1 Evropský fond pro regionální rozvoj

Evropský fond pro regionální rozvoj (European Regional Development Fund; ERDF) je nejdůležitějším a objemem peněz i největším ze strukturálních fondů. Zaměřuje se na modernizaci a posilování hospodářství. Jeho prostředky jsou určeny pro všechny tři cíle současného programovacího období. Evropským fondem pro regionální rozvoj jsou podporovány projekty jako např. výstavba silnic a železnic, odstraňování ekologických zátěží, úpravy koryt řek, podpora podnikatelů, rekonstrukce kulturních památek, využívání obnovitelných zdrojů energie, investice do dopravní a technické infrastruktury průmyslových zón apod.

2.1.2 Evropský sociální fond

Evropský sociální fond (European Social Fund; ESF) podporuje aktivity v oblastech zaměstnanosti a lidských zdrojů, jsou jím financovány neinvestiční, neboli měkké projekty. Svých cílů dosahuje např. posilováním sociálních programů členských států Evropské unie, napomáháním rizikovým skupinám obyvatel, podporou rovných příležitostí na trhu práce a zlepšováním mobility pracovních sil v rámci Evropské unie. Z tohoto fondu může být podporována tvorba vzdělávacích programů pro zaměstnance, ale i podpora začínajících podnikatelů. Lze z něj přispět i na rozvoj služeb, zaměstnanosti a do dalších podobných oblastí.

2.2 Fond soudržnosti

Fond soudržnosti (Cohesion Fund; CF), jinak také Kohezní fond, byl založen v roce 1993 k poskytování pomoci vybraným zemím Evropské unie. Jeho pomoc je na rozdíl od strukturálních fondů určena na přímé financování konkrétních velkých projektů v oblasti životního prostředí, rozvoje dopravy, dále i v oblasti energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie. Při procedurách při využití Fondu soudržnosti jsou rozhodnutí přijímána společně členským státem a Evropskou komisí. Členský stát má možnost čerpat prostředky z Fondu soudržnosti, pokud jeho hrubý národní produkt na obyvatele (HNP) nepřekročí 90% průměru Evropské unie a má sestavený program vedoucí ke splnění podmínek hospodářského sblížování (tzv. konvergenční program). Projekty mohou být seskupeny (skupiny projektů, které jsou propojeny společnou strategií), zatímco jednotlivý projekt může být rozdělen do několika fází, které jsou technicky a finančně nezávislé a mohou být financovány odděleně.

2.3 Další fondy EU

K fondům Evropské unie, které se neřadí do strukturálních fondů, patří dále Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EARDF), Evropský rybářský fond (EFF), Komunitární programy, Fondy předvstupní pomoci, Fond solidarity (EUSF) a Finanční nástroje regionální politiky.

2.3.1 Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (European Agricultural Fund for Rural Development; EARDF) byl vytvořen na podporu rozvoje venkova jako součást zemědělské politiky Evropské unie. Nahradil činnost Evropského zemědělského podpůrného a záručního fondu (EAGGF), který do konce předešlého programovacího období patřil mezi strukturální fondy Evropské unie. Prostředky z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova budou sloužit ke zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství, potravinářství a lesnictví. Podpořeny budou environmentální projekty, nově vznikající podniky na venkově apod. Evropská unie klade neustále větší důraz na tzv. multifunkční zemědělství, jehož významnou součástí je orientace na nepotravinářské využití zemědělské produkce a politika rozvoje venkova.

2.3.2 Evropský rybářský fond

Evropský rybářský fond (European Fisheries Fund; EFF) nahrazuje v novém programovacím období dosavadní Finanční nástroj na podporu rybolovu (FIFG), a stává se tak novým nástrojem společné rybářské politiky Evropské unie. Hlavním cílem nového fondu je zajištění trvale udržitelného rozvoje evropského rybolovu a akvakultury. Evropský rybářský fond bude podporovat projekty vedoucí k vyšší konkurenceschopnosti na jedné straně a k ochraně a zlepšování životního prostředí na straně druhé. Z Evropského rybářského fondu budou financovány aktivity týkající se mořského i vnitrozemského rybolovu.

Problematika rozvoje venkova a rybolovu není nadále součástí politiky soudržnosti, ale řadí se pod Společnou zemědělskou politiku.

2.3.3 Evropský fond solidarity

Evropský fond solidarity (European Union Solidarity Fund; EUSF) byl založen po záplavách, které v srpnu 2002 zpustošily střední Evropu. Jeho pomoc je tudíž určena členským i přistupujícím státům, které jsou postiženy velkou přírodní katastrofou (konkrétně katastrofy, při nichž jsou odhadované škody vyšší než 0,6% HDP postiženého státu). Úkolem Evropského fondu solidarity je poskytnutí rychlé a flexibilní finanční pomoci, ale také zajištění preventivních opatření proti těmto přírodním katastrofám.

2.3.4 Fondy předvstupní pomoci

Nástrojem předvstupní pomoci (Instrument for Pre-accession Assistance), který nahradil předešlých pět nástrojů, se stal program IPA. Podařilo se vytvořit jednotný rámec, který pokrývá celou škálu aktivit předvstupní pomoci Evropské unie. Hlavním cílem podpory fondu IPA je především pomoc při přípravě na členství v Evropské unii a při zavádění evropských norem a legislativy. IPA se zaměřuje na pět nejdůležitějších oblastí – přechodová pomoc, regionální a přeshraniční spolupráce, regionální rozvoj, rozvoj lidských zdrojů a rozvoj venkova. Přestože pomoc IPA není určena pro Českou republiku, české veřejné a soukromé subjekty se mohou zapojit do její realizace v přistupujících zemích, např. účastí na zakázkách v oblasti služeb a investic.

2.3.5 Komunitární programy

Skupina Komunitárních programů slouží k prohlubování spolupráce a řešení společných problémů členských i kandidátských států Evropské unie v oblastech, které přímo souvisejí s politikami Společenství. Jsou financovány z rozpočtu Evropské unie, a to formou grantů. Podporované projekty jsou z oblasti vzdělání, vědy a výzkumu, kultury, podpory malého a středního podnikání, rozvoje dopravní a energetické infrastruktury, informační společnosti atd.

2.3.6 Finanční nástroje regionální politiky

Tři nové nástroje regionální politiky a finančního inženýrství pomohou členským státům a regionům zavést řádné a účinné řízení fondů a lépe využívat nástroje finančního inženýrství (tzn. kombinace různých forem financování, včetně přímých dotací). Jde o užší spolupráci mezi Evropskou komisí, Evropskou investiční bankou (EIB) a jinými finančními institucemi.

- JASPERS je společná pomoc při podpoře projektů v evropských regionech. Snaží se rozvíjet spolupráci mezi Evropskou komisí, Evropskou investiční bankou a Evropskou bankou pro obnovu a rozvoj za účelem shromáždění odborných zkušeností a pomoci členským státům a regionům při přípravě významných projektů.
- JEREMIE jsou společné evropské zdroje pro mikropodniky až střední podniky. Je to společná iniciativa Evropské komise, Evropské investiční banky

a Evropského investičního fondu v zájmu zlepšení přístupu k financování rozvoje mikropodniků, malých a středních podniků v regionech Evropské unie.

- JESSICA je společná evropská podpora udržitelných investic do městských oblastí. Je to iniciativa Evropské komise ve spolupráci s Evropskou investiční bankou a Rozvojovou bankou Rady Evropy na podporu investic s dlouhodobým přínosem do městských oblastí.

Tabulka 1: Fondy Evropské unie v programovacím období 2007-2013

Fondy Evropské unie v programovacím období 2007-2013	
Strukturální fondy	Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF) Evropský sociální fond (ESF)
Fond soudržnosti (CF)	
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EARDF)	
Evropský rybářský fond (EFF)	
Komunitární programy	
Fondy předvstupní pomoci	IPA
Fond solidarity (EUSF)	
Finanční nástroje regionální politiky	JASPERS JEREMIE JESSICA

Zdroj: KARMAN, Jakub. *ABC Abeceda fondů Evropské unie 2007-2013*. Ministerstvo pro místní rozvoj, Odbor evropských fondů, 2007. 28s.

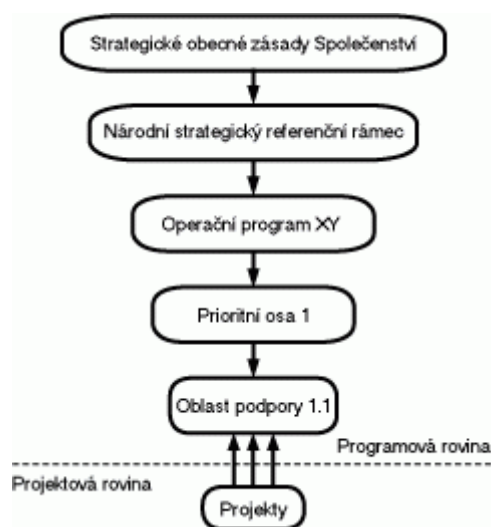
3 Programovací období 2007–2013

Česká republika se řadí mezi chudší státy Evropské unie a v období 2007-2013 může ke zlepšení životní úrovně svých obyvatel čerpat z fondů Evropské unie přibližně 26,7 miliard eur, což je zhruba 752,7 miliard Kč. Pro srovnání - výše rozpočtu České republiky pro rok 2007 je 1 040,8 miliard Kč. Podpora z fondů Evropské unie, kterou může Česká republika v období 2007-2013 čerpat, tak odpovídá 74% státního rozpočtu České republiky roku 2007.

Členské země Evropské unie mohou využívat zdroje evropských fondů pouze na základě vypracovaných a schválených operačních programů (OP), které se vždy nově připravují pro každé programovací období. Při čerpání finanční podpory fondů Evropské unie je odpovědnost za řízení a správné využívání těchto peněz přesunuta na členský stát. Ten zřizuje další instituce a orgány, které se zabývají jednotlivými činnostmi nezbytnými k tomu, aby se peníze z fondů dostaly k příjemcům podpory, tedy k samotným realizátorům projektů.

3.1 Operační program

Operační program je základním strategickým dokumentem finanční a technické podpory pro konkrétní tématickou oblast nebo konkrétní region soudržnosti, který zpracovávají členské země Evropské unie. V operačních programech jsou podrobně popsány cíle a priority, kterých chce členská země v dané oblasti dosáhnout v aktuálním programovacím období. V operačních programech se nachází popis typových aktivit, na které je možné čerpat prostředky ze strukturálních fondů. Nechybí také uvedení výčtu těch, kteří mohou o finanční prostředky požádat.

Obrázek 1: Zařazení operačních programů do soustavy strategických dokumentů

Zdroj: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/operacni-programy-2007-2013>>

3.2 Region soudržnosti

Regiony soudržnosti (NUTS¹) jsou v oblasti regionální politiky základními statistickými jednotkami pro výpočet ukazatele HDP na obyvatele, na základě kterého je přidělena podpora ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. Jsou jimi regiony na úrovni NUTS II, které byly v České republice pojmenovány jako sdružené kraje. Tradičně bylo území České republiky děleno na kraje, tedy NUTS III, avšak kvůli čerpání financí z fondů Evropské unie se mezi kraj a stát zavedl ještě jeden stupeň členění, odpovídající úrovni NUTS II – region soudržnosti. Regiony soudržnosti zahrnují území jednoho až tří krajů. V programovacím období 2007-2013 má každý region soudržnosti historicky poprvé svůj vlastní Regionální operační program (ROP), který je úzce zaměřen na řešení problémů daného regionu.

¹ NUTS - Jedná se o zkratku z francouzštiny - Nomenclature des Unites Territoriales Statistique - klasifikace územních statistických jednotek. Tyto statistické územní jednotky Evropské unie jsou územní celky vytvořené pro statistické účely Evropského statistického úřadu a pro porovnání ekonomických ukazatelů členských zemí EU. Vymezení jednotlivých úrovní NUTS je charakterizováno počtem obyvatel a rozlohou. Jednotky NUTS jsou skladebné od úrovně NUTS 0, NUTS I, NUTS II až po NUTS V. Česká republika je na jednotlivé úrovni NUTS rozdělena následovně: NUTS 0 a NUTS I je celá Česká republika, NUTS II jsou regiony soudržnosti (územní jednotky bez vlastní správy uměle vytvořené pro potřeby nomenklatury NUTS, v ČR tzv. sdružené kraje), NUTS III jsou kraje, NUTS IV okresy a NUTS V obce. Pro úroveň NUTS IV se používá také označení Místní administrativní jednotka (LAU 1), pro NUTS V označení LAU 2.

3.3 Cíle politiky soudržnosti

V rámci politiky soudržnosti Evropské unie v letech 2007-2013 byly Evropskou komisí stanoveny následující tři cíle, které jsou společné pro všechny státy Evropské unie.

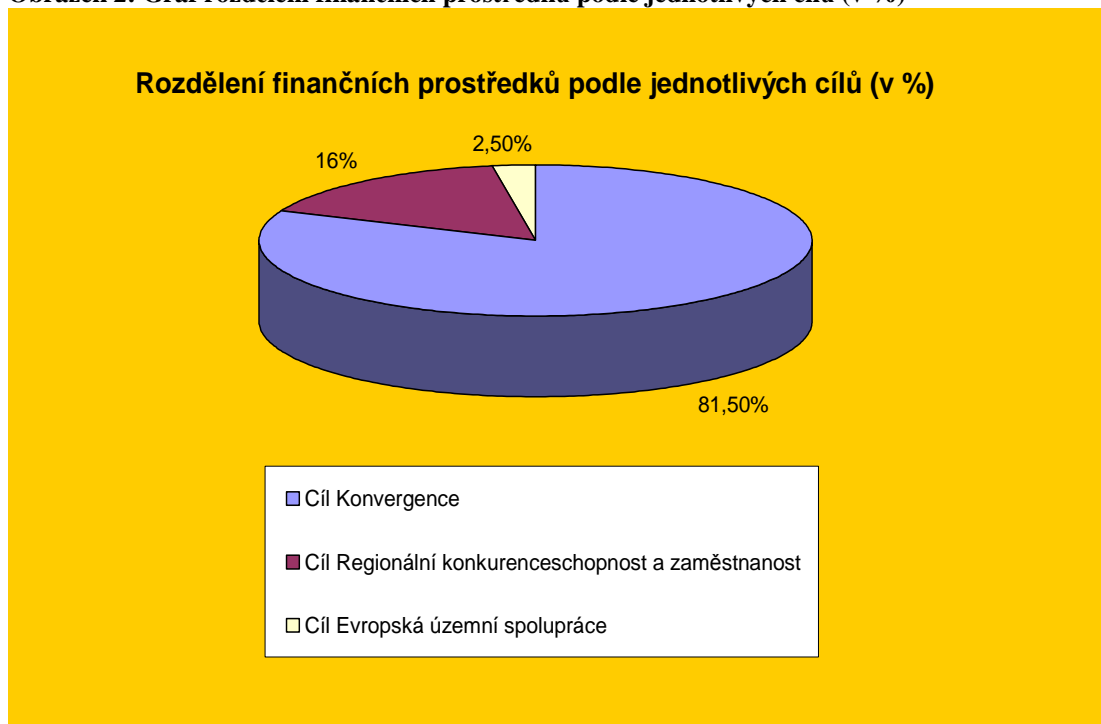
- **Konvergence** - smyslem tohoto cíle je zlepšování podmínek a podpora aktivit, které povedou ke sbližování nejméně rozvinutých členských států a regionů Evropské unie, to je oblastí, jejichž HDP je menší než 75% průměru Evropské unie (spadá zde celá Česká republika vyjma regionu hl. m. Prahy). Je to podpora Evropského fondu pro regionální rozvoj, zaměřeného na modernizaci a diverzifikaci ekonomické struktury členských států a regionů, rozšíření a zlepšení základní infrastruktury a na ochranu životního prostředí. Dále podpora Evropského sociálního fondu zaměřeného na zlepšení kvality a schopnosti institucí trhu práce, vzdělávacích systémů, sociálních a ošetrovatelských služeb, zvýšení investic do lidského kapitálu, adaptace veřejné správy, posílení administrativní kapacity národních a regionálních správ.
- **Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost** - smyslem tohoto cíle je pokračování v posilování konkurenceschopnosti a přitažlivosti regionů pomocí inovačních projektů, zlepšování životního prostředí a posilování zaměstnanosti. Jedná se o regiony, jejichž HDP převyšuje 75% průměru Evropské unie (v České republice se jedná pouze o region hl. m. Praha). Oblastmi intervence jsou inovace a ekonomika založená na znalostech, životním prostředí a předcházení rizik, dostupnost a služby základního ekonomického významu, to je posilování prvků Lisabonské a Göteborgské strategie.²
- **Evropská územní spolupráce** - smyslem je posilování přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráce prostřednictvím společných místních

---

² Při zasedání Evropské rady v Lisabonu (březen 2000) byl vytyčen cíl – vytvořit z Evropské unie do konce roku 2010 nejvíce konkurenceschopný a na znalostech založený hospodářský prostor na světě, který se bude řídit zásadami trvale udržitelného ekonomického rozvoje doprovázeného kvalitativním i kvantitativním zvyšováním zaměstnanosti a větší sociální soudržnosti. Klíčem k dosažení tohoto cíle se mají stát inovace, které vznikají jako výsledek komplexní interakce mezi mnoha individuálními, organizačními a environmentálními faktory. Závěry zasedání Evropské rady v Göteborgu (červen 2001) položily nový důraz na problematiku ochrany životního prostředí („Göteborgská výzva“).

a regionálních iniciativ, také však podpora výzkumu a výměna zkušeností mezi regiony a jednotlivými členskými zeměmi navzájem (pod tento cíl spadá celá Česká republika, včetně regionu hl. m. Praha). Hlavními prioritami jsou podpora rozvoje vědy a výzkumu a informační společnosti, podpora životního prostředí a předcházení rizikům, řízení vodních zdrojů.

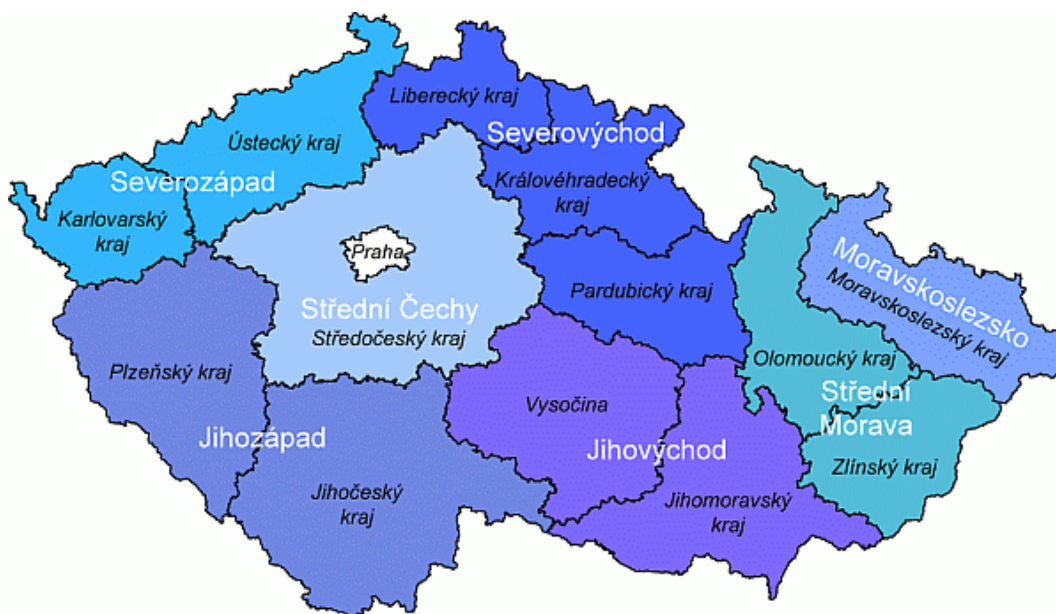
Obrázek 2: Graf rozdělení finančních prostředků podle jednotlivých cílů (v %)

Zdroj: KARMAN, Jakub. *ABC Abeceda fondů Evropské unie 2007-2013*. Ministerstvo pro místní rozvoj, Odbor evropských fondů, 2007. 28s.

Jak vyplývá z popisu výše uvedených cílů, bere Evropská regionální politika za základní kritérium pro oprávněnost výši HDP na jednoho obyvatele. Za základ se přitom berou regiony soudržnosti NUTS II, kterých je v České republice osm.

Obrázek 3: Mapa 14 krajů (NUTS III) zařazených do 8 regionů soudržnosti (NUTS II)

Zdroj: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/regionalni-politika>>

3.4 Operační programy na období 2007-2013

Pro využití zdrojů fondů Evropské unie v letech 2007-2013 bylo v České republice určeno celkem 24 operačních programů, které se dále dělí podle cílů na tématické a regionální (cíl Konvergence), programy pro Prahu (cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost) a programy spadající pod cíl Evropská územní spolupráce.

3.4.1 Operační programy pro cíl konvergence

Pro cíl Konvergence rozlišujeme dva typy operačních programů. Řadíme zde Tématické operační programy a Regionální operační programy. Tématické operační programy se zaměřují na určitou oblast, např. životní prostředí nebo infrastruktura a jsou platné pro všechny regiony České republiky. Regionální operační programy jsou zpracovány pro jednotlivé regiony soudržnosti NUTS II s výjimkou hl. m. Prahy.

3.4.2 Operační programy pro cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Hl. m. Praha má v této kategorii dva operační programy, naproti tomu však může pouze omezeně čerpat ze sektorových operačních programů. Pro hl. m. Prahu neplynou finanční prostředky z prvního cíle, to je z cíle Konvergence.

3.4.3 Operační programy pro cíl Evropská územní spolupráce

Do cíle Evropská územní spolupráce se zařazují operační programy meziregionální, nadnárodní a přeshraniční spolupráce, které jsou platné pro příslušné příhraniční regiony a podporují spolupráci s příslušným přeshraničním regionem.

Tabulka 2: Operační programy na období 2007-2013

Operační programy na období 2007-2013		Přidělená finanční částka
Tématické OP	OP Podnikání a inovace	21 271,1 mil. EUR (79,5%)
	OP Doprava	
	OP Životní prostředí	
	OP Lidské zdroje a zaměstnanost	
	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	
	OP Výzkum a vývoj pro inovace	
	Integrovaný operační program	
	OP Technická pomoc ³	
Regionální OP (ROP)	ROP NUTS II Jihovýchod	4659 mil. EUR (17,6%)
	ROP NUTS II Jihozápad	
	ROP NUTS II Moravskoslezsko	
	ROP NUTS II Severovýchod	
	ROP NUTS II Severozápad	
	ROP NUTS II Střední Čechy	
	ROP NUTS II Střední Morava	
OP - Praha	OP Praha Konkurenceschopnost	372,4 mil. EUR (1,4%)
	OP Praha Adaptabilita	
Evropská územní spolupráce	OP Meziregionální spolupráce	389 mil. EUR (1,5%)
	OP Nadnárodní spolupráce	
	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Bavorsko	
	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Polsko	
	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Rakousko	
	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Sasko	
	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Slovensko	
	INTERACT II ⁴	
	ESPON 2013 ⁵	

Zdroj: KARMAN, Jakub. *ABC Abeceda fondů Evropské unie 2007-2013*. MMR, Odbor evropských fondů, květen 2007. 28s.

³ **OP Technická pomoc (OP TP)** je určen pro zajištění aktivit podporujících efektivní řízení, kontrolu, sledování a vyhodnocování využití prostředků strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. Příjemci pomoci jsou Řídící orgán OP TP – Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Platební a certifikační orgán, Auditní orgán – Ministerstvo financí ČR.

⁴ **INTERACT II** je pouze servisním programem pro řídicí struktury operačních programů cíle Evropská územní spolupráce, veřejnost nebude mít tudíž možnost čerpat z jeho prostředků po celé programové období 2007-2013.

⁵ **Program ESPON 2013** je zaměřen na podporu výzkumu v oblasti územního plánování a regionálního rozvoje. Programu se účastní zejména vědecké a výzkumné instituce či univerzity, jeho výstupy jsou však využitelné pro široký okruh uživatelů.

4 Posouzení rozpočtové, příspěvkové a podnikatelské sféry

Finanční prostředky z Evropských fondů mohou čerpat subjekty v nepodnikatelské a podnikatelské sféře. Do nepodnikatelské sféry řadíme sféru rozpočtovou a příspěvkovou. V těchto kategoriích jsou obsaženy všechny subjekty národního hospodářství. V další části práce budou tyto kategorie postupně analyzovány. Zároveň bude následovat představení konkrétních zástupců v jednotlivých kategoriích a jejich úspěchy a neúspěchy v čerpání financí Evropské unie.

4.1 Možnosti čerpání

Subjekty se mohou o finance z Evropských fondů ucházet na základě výzev. Výzvy jsou vyhlašovány pravidelně dle jednotlivých oblastí podpory. Plán výzev je sestaven vždy na jeden rok dopředu a je každých šest měsíců aktualizován tak, aby bylo zřejmé, kdy je možno daný projekt předložit. Výzvy jsou vždy směřovány v rámci operačních programů do určité zájmové oblasti (např. infrastruktura, služby, rozvoj měst) a jsou určeny rozpočtové, příspěvkové i podnikatelské sféře. V každé výzvě je specificky stanoveno, komu je výzva určena. Subjekty si volí výzvy pro ně určené, na základě kterých vypracují žádosti o poskytnutí finančních prostředků. Vzhledem k problémům v předešlém programovacím období je v tomto programovacím období připravena pouze jedna žádost, která je totožná pro všechny operační programy. Toto zjednodušení si vynutila Evropská komise.

Žádosti o poskytnutí finančních prostředků jsou poté doručeny příslušnému orgánu, který zkontroluje požadované formální náležitosti včetně povinných příloh a formy zpracování žádosti. Následuje hodnocení, kdy projekt posuzují nezávislí hodnotitelé. Jsou stanovena přesná kritéria, na jejichž základě hodnotitelská komise projekt buď doporučí nebo nedoporučí ke schválení Řídícímu orgánu. Hodnotitelská komise může projekt také vrátit k doplnění chybějících informací žadateli. V případě, že hodnotitelská komise projekt doporučí Řídícímu orgánu, projekt je Řídícím orgánem buď schválen (vydáno rozhodnutí o poskytnutí dotace), nebo zamítnut, nebo vrácen žadateli k doplnění. Po schválení projektu může žadatel začít projekt realizovat. Financování je nejprve v rukou žadatele, teprve po úspěšném dokončení projektu jsou finance žadateli proplaceny na základě předložených faktur. Následný

monitoring projektů probíhá formou kontroly z řad oprávněných orgánů, která posuzuje udržitelnost projektu a splnění všech podmínek uvedených v žádosti. Při nalezení jakékoli nesrovnalosti je žadatel povinen vrátit buď část nebo všechny poskytnuté finanční prostředky. Kontroly jsou v těchto případech důsledné a probíhají nadále i po ukončení projektu po dobu vyžadovanou pravidly dotačních programů.

Poskytnutí finančních prostředků se uskutečňuje také prostřednictvím úvěrové smlouvy. Žadatel uzavírá úvěrovou smlouvu s příslušnou úvěrovou bankou, která vyhodnotí riziko a přijatelnost příjemce úvěru a úvěr schválí nebo zamítne. Tento krok je typický zejména pro sféru podnikatelskou.

4.2 Finanční dotace

Celkové finanční dotace určené pro programovací období 2007-2013 jsou ve výši 752,7 miliard Kč (26,7 miliard €), což je oproti předcházejícímu zkrácenému programovacímu období téměř 4,7násobek finančních alokací. Roční finanční alokace pro období 2007-2013 jsou ve výši 107,5 miliard Kč (ve zkráceném programovacím období 2004-2006 dosáhly roční finanční alokace pouze výše 22,9 miliard Kč).

Celková výše finanční dotace pro jednotlivé subjekty, pokud projekt nezakládá veřejnou podporu, dosahuje maximálně 92,5% celkových způsobilých výdajů. Pokud projekt zakládá veřejnou podporu, jsou tyto dotace pro jednotlivé kategorie maximálně:

- velký podnik, obec, nestátní nezisková organizace – 40%
- obec, nestátní nezisková organizace v ose 3 a 4 – 37,5%
- střední podnik – 50%
- malý podnik – 60%

4.3 Úspěšnost projektů

V následující kapitole jsou analyzovány jednotlivé sféry národního hospodářství zastoupené konkrétními subjekty, které již mají zkušenosti s čerpáním dotací ze strukturálních fondů Evropské unie. Jsou zde podrobně popsány konkrétní úspěšné projekty zástupců rozpočtové, příspěvkové a podnikatelské sféry, které byly podpořeny financemi z Evropské unie.

Instituce, které byly vybrány, byly v žádostech o finanční prostředky ze strukturálních fondů Evropské unie úspěšné. Jejich žádosti byly Řídícím orgánem schváleny a bylo vydáno rozhodnutí o poskytnutí finanční dotace. Pouze subjektu, který je zástupcem příspěvkové sféry (Střední škola, Bohumín, příspěvková organizace) byla jedna žádost zamítnuta. Jednalo se o projekt Rekonstrukce domova mládeže v Bohumíně, který žadatel po zamítnutí žádosti nerealizoval. Neodradilo ho to však od tvorby dalších projektů.

4.3.1 Rozpočtová sféra

Rozpočtová sféra spadá společně se sférou příspěvkovou do nepodnikatelské sféry národního hospodářství České republiky. Rozpočtová sféra zahrnuje veřejnou správu a veřejné služby. Typickými představiteli těchto organizací jsou státní správy a samosprávy, tedy například obce. Řadíme zde také kulturní instituce, výzkumné ústavy apod. Do této kategorie lze zahrnout i některé typy škol nebo zdravotnických zařízení. Subjekty jsou právnickými osobami, které získávají finanční prostředky na svou činnost ze státního rozpočtu. Vlastní zisky si zpravidla nevytvářejí, pokud ano, vrací je zpět do státního rozpočtu, kde jsou opět přerozdělovány.

Konkrétním zástupcem pro rozpočtovou sféru je obec Krásná. Obec Krásná byla žadatelem pro projekt s názvem Krásná – dědina pod Lysou horou (Krásná – village under Lysá hora mountain). Projekt byl součástí grantového schématu⁶ Jednotný komunikační styl 2006 a spadal do Společného regionálního operačního programu pod prioritu číslo 4 – Rozvoj cestovního ruchu a opatření 4.1 – Rozvoj služeb pro cestovní ruch. Projekt předložila obec ve výzvě 4 pod registračním číslem CZ.04.1.05/4.1.86.4/5292.

---

⁶ Grantové schéma představuje na rozdíl od individuálního projektu formu „skupinového projektu“, který v sobě zahrnuje množství akcí (grantových projektů). Vyhlašovatelem grantového schématu je konečný příjemce, který přijímá a hodnotí akce (grantové projekty) předložené konečnými uživateli. Grantová schémata používal v programovacím období 2004-2006 Společný regionální operační program a Operační program rozvoj lidských zdrojů.

Hlavním cílem grantového schématu bylo posílit pozitivní vzhled Moravskoslezského kraje rozšířením a zkvalitněním regionálních a místních služeb poskytovaných v oblasti cestovního ruchu a přispět tak ke zviditelnění Moravskoslezského kraje. Výsledky podpořených akcí v rámci tohoto grantového schématu musí přispívat ke zkvalitnění a rozšíření nabídky pro návštěvníky regionu Moravskoslezsko, ke zlepšení informovanosti o přírodních a kulturních zajímavostech v kraji, ke zvýšení účinnosti a kvality regionálního marketingu a zvýšení dostupnosti informací. Podpora v rámci grantového schématu se týkala zejména tvorby regionálních a místních propagačních materiálů pro podporu cestovního ruchu, zvětšení nabídky cestovního ruchu cestou vývoje produktů a produktových balíčků, tvorby místních a regionálních systémů informování turistů o přírodních a kulturních zajímavostech, zpracování grafického manuálu, vytvoření udržitelného a široce přijatelného systému řízení cestovního ruchu v regionu a v neposlední řadě také zpracování marketingových studií na podporu rozvoje cestovního ruchu v regionu.

Cíle grantového projektu Krásná – dědina pod Lysou horou byly totožné s cíli grantového schématu Jednotný komunikační styl 2006. Obec v průběhu grantového projektu přiblížila návštěvníkům svou historii i současnost prostřednictvím různých informačních zdrojů. Jednalo se zejména o vytvoření panelů turistických map umístěných na všech významných místech katastrálního území obce Krásná, které informují o turistických, cyklistických a lyžařských stezkách regionu (Příloha 3, Příloha 4). Obec vydala i propagační materiály, které jsou velmi potřebné pro podporu cestovního ruchu v obci a celém regionu Beskydy. Ke zviditelnění přispěla jistě i úprava webových stránek obce, kde je možné nalézt zcela nově vytvořenou letní a zimní mapu obce Krásné a okolí se všemi důležitými místy, včetně turistických tras, cyklistických stezek, lyžařských cest a lyžařských středisek.

Doba realizace projektu byla od dubna 2007 do prosince 2007. V případě, že by grantový projekt nebyl podpořen ze strukturálních fondů Evropské unie, pak by s největší pravděpodobností nebyl realizován. Grantový projekt Krásná – dědina pod Lysou horou byl realizován ve spolupráci se společností Image Studio s. r. o., která zpracovala veškeré propagační materiály obce a podílela se také na nových webových stránkách obce.

Veřejným financováním bylo pro tento grantový projekt poskytnuto celých 100% nákladů, které činily 1.815.804,00 Kč. Ze strukturálních fondů Evropské unie bylo uvolněno 75%, což odpovídá částce 1.361.853,00 Kč. Zbývajících 25%

celkových nákladů bylo poskytnuto z národních veřejných zdrojů (453.951,00 Kč), z toho 15% bylo poskytnuto z krajského rozpočtu (272.370,60 Kč) a 10% bylo poskytnuto z rozpočtu obce (181.580,40 Kč). Celkové náklady projektu dosáhly výše 1.815.804,00 Kč. Tyto celkové náklady projektu byly zároveň také celkovými uznatelnými náklady projektu. Celkové neuznatelné náklady činily 0,00 Kč.

Tabulka 3: Předpokládané zdroje financování v Kč (rozpočtová sféra)

	Náklady projektu [Kč]	Procenta z celkových nákladů [%]
Veřejné spolufinancování:	1.815.804,00	
└Příspěvek ze strukturálních fondů:	1.361.853,00	75
└Příspěvek z národních veřejných zdrojů:	453.951,00	25
└└Financovaný ze státního rozpočtu:	0,00	0
└└Financovaný z krajského rozpočtu:	272.370,60	15
└└Financovaný z obecního rozpočtu:	181.580,40	10
└└Financovaný ze SFDI	0,00	0
Soukromé spolufinancování:	0,00	0
Celkové uznatelné náklady projektu:	1.815.804,00	
Celkové neuznatelné náklady projektu:	0,00	
<hr/>		
Celkové náklady projektu:	1.815.804,00	

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 4: Zdroje finančního krytí projektu (rozpočtová sféra)

Zdroje finančního krytí projektu:	1.815.804,00
└ bankovní úvěr:	0,00
└ ostatní zdroje žadatele:	0,00
└ přímé výnosy projektu:	0,00
└ vlastní zdroje žadatele:	1.815.804,00

Zdroj: Vlastní zpracování

4.3.2 Příspěvková sféra

Příspěvková sféra se řadí spolu s rozpočtovou sférou do nepodnikatelské sféry národního hospodářství České republiky. Jsou zde zastoupeny jednotlivé příspěvkové organizace, jako např. školy, nemocnice, ústavy. Subjekty v příspěvkové sféře jsou právnickými osobami, které hospodaří s financemi přidělenými ze státního rozpočtu stejně jako subjekty ve sféře rozpočtové, přičemž vytvořený zisk mohou využít pro své vlastní potřeby na rozdíl od sféry rozpočtové.

Konkrétním zástupcem pro tuto diplomovou práci je v této kategorii Střední škola, Bohumín, příspěvková organizace, která již má zkušenosti s čerpáním dotací z Evropských fondů z předcházejícího programovacího období. Kromě projektů ze strukturálních fondů Evropské unie se podílela i na několika dalších projektech v rámci Evropské unie prostřednictvím Národní agentury pro evropské vzdělávání.

Střední škola v Bohumíně byla ve zkráceném programovacím období 2004-2006 žadatelem pro jeden vlastní projekt a partnerem Moravskoslezského kraje ve dvou projektech ze Strukturálních fondů Evropské unie.

Samostatný projekt Střední školy s názvem Informační společnost otevřená pro všechny (The information company open for everybody) spadl do Společného regionálního operačního programu pod prioritu číslo 2 – Regionální rozvoj infrastruktury a opatření 2.2 – Rozvoj informačních a komunikačních technologií v regionech. Projekt škola předložila ve výzvě 5 pod číslem operačního programu CZ.04.1.05.

Hlavním záměrem projektu bylo vytvoření dvou míst veřejného přístupu na internet. Všeobecným cílem projektu byl rozvoj informační infrastruktury formou vzniku dvou míst veřejného přístupu k internetu se zajištěním přístupu pro osoby

s omezenou schopností pohybu a s vytvořením celkového počtu devíti nových uživatelských míst. Specifickými cíli projektu bylo zlepšení přístupu všech obyvatel k informačním technologiím, vytvoření rovných příležitostí pro všechny skupiny obyvatelstva v užívání internetových služeb, zlepšení pozitivních podmínek pro vyhledávání pracovních míst a zvýšení počítačové gramotnosti pro všechny skupiny obyvatelstva.

V průběhu projektu byly vybudovány a vybaveny dvě centra informační gramotnosti s devíti uživatelskými místy pro připojení na internet a vzniklo jedno nové pracovní místo (Příloha 5, Příloha 6). Partnerem projektu byla Městská knihovna Bohumín, příspěvková organizace. Tento partner však neposkytl žádný finanční příspěvek. Doba realizace projektu byla od 3. 7. 2006 do 4. 2. 2007. V případě, že by projekt nebyl podpořen ze strukturálních fondů Evropské unie, pak by projekt nebyl realizován. Celý projekt byl realizován pouze pracovníky školy, nebyla poskytnuta pomoc poradenské externí firmy zabývající se tímto oborem.

Veřejným spolufinancováním bylo poskytnuto pro tento projekt 849.669,00 Kč. Příspěvek ve výši 75% (670.791,00 Kč) byl poskytnut ze strukturálních fondů a příspěvek ve výši 20% (178.878,00 Kč) byl poskytnut z národních veřejných zdrojů. Z toho 10% (89.439,00 Kč) ze státního rozpočtu a 10% (89.439,00 Kč) z rozpočtu kraje. Střední škola pak přispěla soukromým spolufinancováním zbylými 5% (44.719,00 Kč). Celkové uznatelné náklady projektu byly 894.388,00 Kč a celkové neuznatelné náklady byly 0,00 Kč. Celkové náklady projektu se tedy rovnaly celkovým uznatelným nákladům, které činily 894.388,00 Kč. Při plnění finančního harmonogramu se ukázalo, že skutečně vyčerpaná výše finančních nákladů pro projekt byla 812.451,00 Kč, tedy o 81.937,00 Kč nižší než předpokládaná částka. Zdroje finančního krytí projektu představovaly pouze vlastní zdroje žadatele.

Tabulka 5: Předpokládané zdroje financování v Kč (příspěvková sféra)

	Náklady projektu [Kč]	Procenta z celkových nákladů [%]
Veřejné spolufinancování:	849.669,00	
└Příspěvek ze strukturálních fondů:	670.791,00	75
└Příspěvek z národních veřejných zdrojů:	178.878,00	20
└└Financovaný ze státního rozpočtu:	89.439,00	10
└└Financovaný z krajského rozpočtu:	89.439,00	10
└└Financovaný z obecních rozpočtů:	0,00	0
└└Financovaný ze SFDI	0,00	0
Soukromé spolufinancování:	44.719,00	5
Celkové uznatelné náklady projektu:	894.388,00	
Celkové neuznatelné náklady projektu:	0,00	
<hr/>		
Celkové náklady projektu:	894.388,00	

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 6: Zdroje finančního krytí projektu (příspěvková sféra)

Zdroje finančního krytí projektu:	894.388,00
└ bankovní úvěr:	0,00
└ ostatní zdroje žadatele:	0,00
└ přímé výnosy projektu:	0,00
└ vlastní zdroje žadatele:	894.388,00

Zdroj: Vlastní zpracování

Projektu Moravskoslezského kraje s názvem Rozvoj a zkvalitňování odborného vzdělávání na středních školách a vyšších odborných školách Moravskoslezského kraje s důrazem na odbornou praxi (Development and improvement of professional education in secondary schools and post-secondary

schools of Moravian-Silesian region with emphasis on professional practise), kde byla Střední škola partnerem, se účastnilo také dalších sedm partnerů. Projekt byl realizován v rámci operačního programu Rozvoj lidských zdrojů pod prioritou číslo 3 – Rozvoj celoživotního učení a opatřením 3.1 – Zkvalitňování vzdělávání ve školách a školských zařízeních a rozvoj podpůrných systémů ve vzdělávání.

Všeobecným cílem projektu bylo vytvoření partnerství relevantních vzdělávacích institucí za účelem tvorby a modernizace vzdělávacích programů počátečního a dalšího vzdělávání a definování profesních požadavků na absolventy, kteří by pak snadněji nacházeli uplatnění na trhu práce. Specifickými cíli projektu bylo zkvalitňování vzdělávání ve školách a školských zařízeních a rozvoj podpůrných systémů ve vzdělávání s důrazem na odbornou praxi, partnerství škol a zaměstnavatelů, zvýšení úrovně odborné i pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků, tvorba vzdělávacích programů respektujících současné požadavky zaměstnavatelů i vývojové tendence v oborech gastronomie, hotelnictví, turismus a poskytování vzdělávání dalším zájemcům o profesní vzdělávání v uvedených oborech. Doba realizace projektu byla od 1. 1. 2006 do 31. 12. 2007. Celkový rozpočet projektu byl 10.000.000,00 Kč. Pro Střední školu, Bohumín, příspěvkovou organizaci bylo v tomto projektu vyčleněno 760.000,00 Kč. Prokázané výdaje dosáhly výše 759.528,89 Kč a výše zůstatkové části uznatelných výdajů k čerpání byla 471,11 Kč.

Škola se připojila do krajského projektu s cílem zkvalitnit výuku odborných předmětů oborů Kuchař, Kuchař-číšník a Výchovná a humanitární činnost. Snahou bylo prohloubení odborných znalostí a dovedností žáků v návaznosti na odbornou praxi a posílení jejich uplatnitelnosti na trhu práce. Došlo také ke zlepšení materiálně-technického vybavení odborné učebny (kuchyně). Výstupy projektu lze rozdělit do čtyř skupin:

- příprava kurzů v rámci počátečního i dalšího vzdělávání, zpracování výukových materiálů, inovace tematických plánů učiva odborných předmětů oboru Kuchař, Kuchař-číšník a Výchovná a humanitární činnost
- realizace kurzů v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a účast pedagogů školy na kurzech organizovaných partnery projektu
- realizace kurzů pro žáky v rámci počátečního vzdělávání
- realizace kurzů pro uchazeče z řad veřejnosti v rámci dalšího vzdělávání

Dosud bylo realizováno dvacet kurzů, převážnou část tvořily kurzy v rámci počátečního vzdělávání (14). Realizací klíčových aktivit projektu došlo k dosažení cíle školy rozšířit znalosti a dovednosti žáků s důrazem na odbornou praxi a posílit tak jejich uplatnitelnost na trhu práce. Toho bylo dosaženo také díky kvalitnějším materiálně-technickým podmínkám výuky a poznatkům, které pedagogové získali v rámci dalšího vzdělávání realizovaného školou nebo partnery projektu.

Střední škola, Bohumín, příspěvková organizace byla partnerem také dalšího projektu Moravskoslezského kraje, který měl název Modernizace technického a didaktického vybavení center pro další profesní vzdělávání (Modernization technical and didactic equipment of centres for follow-up professional education). Projekt byl realizován pod záštitou Společného regionálního operačního programu pod prioritou číslo 3 – Rozvoj lidských zdrojů v regionech a opatřením 3.1 - Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů v regionech.

Obecným cílem projektu bylo zoptimalizovat sekundární vzdělávání v oblasti strojírenství v souladu s potřebami kraje, vybudovat moderní systém odborné přípravy zaměřené na potřeby ekonomiky, trhu práce a společnosti založené na znalostech, poskytující širokou nabídku vzdělávacích služeb a motivující obyvatele všech věkových kategorií i sociálních skupin k jejich účasti na různých formách celoživotního vzdělávání. Specifickými cíli bylo zvýšení kapacity stávajících středních odborných škol zkvalitněním jejich materiálního a technického vybavení, modernizací strojů, výpočetní a didaktické techniky a vytvoření základny regionálních center pro celoživotní učení s důrazem na další profesní vzdělávání v oblasti strojírenství. Šest vzdělávacích center bylo vybaveno novými CNC stroji, novými svařovacími agregáty, novými ostřicími centry a novou výpočetní a didaktickou technikou. Byla také vyškolená obsluha strojů, personál pro programování a vytvořeny pracovní místa pro lektory obrábění a svařování. Projekt se zaměřuje zejména na obsahovou a materiální modernizaci výuky včetně začlenění nových technologií do strojírenských oborů a využívání informačních technologií. Doba realizace projektu byla od března 2005 do července 2006 a projekt byl určen zejména pro:

- rekvalifikaci nezaměstnaných
- zvýšení a rozšíření kvalifikace pracovníků strojírenských firem
- zájemce o zvýšení kvalifikace z řad pracujících

- absolventy a studenty strojírenských oborů

Finance, které byly škole poskytnuty, byly ve výši 6.000.000,00 Kč. Díky nim byla škola vybavena 1ks Obráběcího centra CNC, 1ks Soustruhu CNC (osy pohybu nástroje x,z), 1ks Ostřicího centra, 1ks Svařovacího zdroje MIG-MAG / pulzní, 5ks Svařovacího zdroje MIG-MAG - 310A, 2ks Svařovacího zdroje TIG - 220A a 1ks Mobilního odsávacího zařízení.

V programovacím období 2007-2013 má Střední škola, Bohumín, příspěvková organizace připraveny podklady pro další samostatný projekt spadající do Regionálního operačního programu Moravskoslezsko do sekce Vzdělávání a volnočasové aktivity. Aktuální výzva pro tuto kategorii bude zveřejněna v říjnu tohoto roku.

4.3.3 Podnikatelská sféra

Podnikatelská sféra je jednou ze dvou sfér národního hospodářství České republiky. Podnikatelský subjekt, to je subjekt založený za účelem dosažení zisku, hospodaří s vlastními zdroji na rozdíl od nepodnikatelských právnických osob. Podnikatelským subjektem může být fyzická osoba, která podniká na základě živnostenského oprávnění, nebo právnická osoba, která může mít podobu obchodní společnosti nebo družstva.

Konkrétním zástupcem pro podnikatelskou sféru je v této diplomové práci společnost podnikající v oboru strojírenství Č. V. PROTOTYP s. r. o., která má sídlo v Ostravě-Hrabové. Společnost Č. V. PROTOTYP s. r. o. byla v předchozím programovacím období žadatelem o dotace ze strukturálních fondů Evropské unie pro jeden vlastní projekt, kdy byla v projektu zároveň investorem, vlastníkem i provozovatelem investičního zařízení. Projekt s názvem Pořízení moderní technologie pro přesné a tvarově náročné obrábění (Acquisition modern technology for precision and shaped exacting machining) se řadil do Společného regionálního operačního programu pod prioritu číslo 1 – Regionální podpora podnikání a opatření 1.1 – Podpora podnikání ve vybraných regionech. Projekt žadatel předložil při výzvě 1 pod číslem operačního programu CZ.04.1.05.

Hlavním záměrem akce bylo pořízení nové špičkové obráběcí technologie – konkrétně CNC horizontální vyvrtávačky (Příloha 7, Příloha 8). Všeobecným cílem projektu bylo zvýšení konkurenceschopnosti malého podniku a zvýšení přidané hodnoty poskytovaných výrobků vedoucí k vyššímu hospodářskému růstu žadatele.

Obecnými cíli bylo také zvýšení obrátu a zisku, vznik osmi nových pracovních míst a zrychlení a zkvalitnění výroby. Specifickým cílem projektu bylo zvýšení technologické vybavenosti podniku a spektra poskytovaných služeb o přesnější a tvarově náročnější obrábění dílů a strojních celků až do hmotnosti 20 tun. Dále zajištění nové možnosti výroby, výroba tvarově náročnějších a přesnějších dílů a celků, snížení nekvalitní výroby a možnost obrábění sférických a prostorově tvarovaných ploch.

V průběhu projektu byly uskutečněny tři ucelené části. První část zahrnovala stavební práce nezbytné pro instalaci nového stroje, do druhé části spadaly práce spojené s novými rozvody energií a třetí část představovala usazení zakoupeného stroje na připravený základ, znivelování, zapojení a oživení stroje. Stroj byl pak po provedení měření a funkčních zkoušek převeden do běžného provozu. Doba realizace projektu byla od 17. 3. 2005 do 20. 12. 2005. Projekt by pokračoval podle plánu i v případě, že by nebyl podpořen ze strukturálních fondů Evropské unie. Tento projekt byl realizován ve spolupráci s externí poradenskou společností RAVEN EU Advisory, a. s., která nabízí svým klientům komplexní zabezpečení celého procesu získání a čerpání dotace.

Veřejným spolufinancováním byla poskytnuta částka 3.157.500,00 Kč. Příspěvek ve výši 35% (2.210.000,00 Kč) byl poskytnut ze strukturálních fondů a příspěvek ve výši 15% (947.000,00 Kč) byl poskytnut z národních veřejných zdrojů. Z toho celých 15% (947.000,00 Kč) bylo uvolněno z rozpočtu kraje. Firma Č. V. PROTOTYP s. r. o. pak přispěla soukromým spolufinancováním zbylými 50% (3.157.500,00 Kč). Celkové uznatelné náklady projektu byly 6.315.000,00 Kč a celkové neuznatelné náklady dosáhly výše 1.199.850,00 Kč. Celkové náklady projektu tedy činily 7.514.850,00 Kč. Zdroje finančního krytí projektu byly čerpány v podobě bankovního úvěru ve výši 5.000.000,00 Kč a zbylé finance ve výši 2.514.850,00 Kč představovaly vlastní zdroje žadatele.

Tabulka 7: Předpokládané zdroje financování v Kč (podnikatelská sféra)

	Náklady projektu [Kč]	Procenta z celkových nákladů [%]
Veřejné spolufinancování:	3.157.500,00	
└Příspěvek ze strukturálních fondů:	2.210.000,00	35
└Příspěvek z národních veřejných zdrojů:	947.000,00	15
└└Financovaný ze státního rozpočtu:	0,00	0
└└Financovaný z krajského rozpočtu:	947.000,00	15
└└Financovaný z obecních rozpočtů:	0,00	0
└└Financovaný ze SFDI	0,00	0
Soukromé spolufinancování:	3.158.500,00	50
Celkové uznatelné náklady projektu:	6.315.000,00	
Celkové neuznatelné náklady projektu:	1.199.850,00	
Celkové náklady projektu:	7.514.850,00	

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 8: Zdroje finančního krytí projektu (podnikatelská sféra)

Zdroje finančního krytí projektu:	7.514.850,00
└ bankovní úvěr:	5.000.000,00
└ ostatní zdroje žadatele:	0,00
└ přímé výnosy projektu:	0,00
└ vlastní zdroje žadatele:	2.514.850,00

Zdroj: Vlastní zpracování

4.4 Některé konkrétní projekty Moravskoslezského kraje

V předešlém programovacím období žádal Moravskoslezský kraj o dotace z Evropské unie v rámci několika projektů, které byly podpořeny. Jednalo se především o projekty v oblasti podpory vzdělávání, modernizace technického vybavení vzdělávacích center, rekonstrukce veřejných budov a v neposlední řadě také o rozvoj Moravskoslezského kraje (nové logo kraje - Příloha 2), včetně spolupráce na česko-polských hranicích. Níže budou některé konkrétní projekty Moravskoslezského kraje představeny včetně konkrétních finančních prostředků potřebných k jejich realizaci.

4.4.1 3D model ortofotomapy Moravskoslezského kraje

Tento projekt 3D model ortofotomapy Moravskoslezského kraje (3D model of orthophoto map of Moravian-Silesian Region) spadl do Společného regionálního operačního programu pod prioritu číslo 4 – Rozvoj cestovního ruchu a opatření 4.2 – Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch. Všeobecným cílem projektu bylo vybudování geografického informačního systému, který bude sloužit k propagaci turistického potenciálu celého Moravskoslezského kraje (Příloha 9). Specifickými cíli projektu bylo zlepšení propagace cestovního ruchu v regionu, zvýšení přitažlivosti regionu, zlepšení úrovně poskytovaných služeb zařízení cestovního ruchu a podpora rozvoje cyklostezek, cyklotras, turistických stezek, hipostezek a naučných stezek v Moravskoslezském kraji. V neposlední řadě také podpora lázeňství v tomto regionu, rozšíření turistické sezony a nárůst hospodářské prosperity regionu s cílem vytvoření nových pracovních míst. Projekt byl zaměřen na chybějící infrastrukturu cestovního ruchu a vybudování místního a regionálního informačního systému. Doba realizace projektu byla od března 2006 do října 2007. Z hlediska financování projektu byly ze strukturálních fondů Evropské unie poskytnuty finanční prostředky ve výši 75% (11.247.525,75 Kč) a z rozpočtu kraje byly poskytnuty finance ve výši 25% (3.749.175,25 Kč).

4.4.2 Ústav sociální péče pro mládež Pržno - dostavba areálu

Projekt Ústav sociální péče pro mládež Pržno (Social Care Home for Young People Pržno) patřil do Společného regionálního operačního programu pod prioritu číslo 3 – Rozvoj lidských zdrojů v regionech a opatření 3.1 – Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů v regionech. Hlavním cílem projektu bylo vytvoření nových kapacit pro poskytování služeb podporujících sociální integraci v regionu, zařazení zdravotně znevýhodněných obyvatel do společnosti a zkvalitnění sociální péče pro stávající obyvatele ústavu. Projekt byl také zaměřen na vznik nových pracovních míst v daném regionu. Specifickými cíli projektu bylo vybudování nových kapacit pro chráněné a individuální bydlení a zkvalitnění zázemí pro osoby s mentálním a fyzickým postižením. Dále vybudování nových staveb v areálu, jimiž jsou skleník pro pracovní terapii, krytá dráha pro hipoterapii, pavilon pro psychotiky nebo multifunkční vzdělávací centrum (Příloha 10, Příloha 11, Příloha 12, Příloha 13). Dostavba areálu přispěla také k lepšímu využití volného času obyvatel a k vytvoření nových 15 pracovních míst. Nový areál ústavu umožní aplikaci soudobých trendů péče o obyvatele ústavu tak, aby mohli nadále využívat služeb sociální péče pouze v rozsahu nezbytně nutném. Doba realizace projektu byla od května 2005 do června 2006. Dotace ze strukturálních fondů Evropské unie činily 80% (46.390.008,00 Kč), dotace ze státního rozpočtu byly ve výši 10% (5.798.751,00 Kč) a ve stejné výši 10% byly také finanční prostředky z rozpočtu kraje, tj. 5.798.751,00 Kč.

4.4.3 EDUNET

Projekt EDUNET byl uskutečněn v rámci operačního programu Rozvoj lidských zdrojů pod prioritou číslo 3 – Rozvoj celoživotního učení a opatřením 3.1 - Zkvalitňování vzdělávání ve školách a školských zařízeních a rozvoj podpůrných systémů ve vzdělávání. Obecným cílem projektu byla přeměna encyklopedického vzdělávání, podpora tvorby pozitivního klimatu školy a třídy. Specifické cíle projektu zahrnovaly vnitřní proměnu školy se zaměřením na rozvoj klíčových kompetencí učitele a zlepšení klimatu na školách. Učitelé by měli na základě takto zvládnutých dovedností umět individualizovaně pracovat s dětskou populací a zvládat postupy při korekci učebních plánů a výchovných problémů. Cílovými skupinami v tomto projektu byli učitelé, ředitelé škol, výchovní poradci, poradenští pracovníci ve školství a další odborní pracovníci. Realizace projektu probíhala od ledna 2006 do prosince

2007. Financování tohoto projektu bylo realizováno 75% (7.375.807,50 Kč) z Evropského sociálního fondu a 25% (2.458.602,50 Kč) ze státního rozpočtu.

4.4.4 Speciální požární technika pro zásahy při povodních na česko – polské hranici

Projekt Speciální požární technika pro zásahy při povodních na česko – polské hranici spadal do programu INTERREG IIIA Česká republika – Polsko pod prioritu číslo 1 – Další rozvoj a modernizace infrastruktury na zlepšení konkurenceschopnosti přeshraniční oblasti a opatření 1.2 – Infrastruktura na ochranu životního prostředí a prevenci záplav. Celkovým cílem projektu bylo zajistit doplnění nezbytných technických prostředků v návaznosti na stávající prostředky provozované na české a polské straně, zajistit kompatibilitu technických prostředků obou partnerů a zajistit podmínky k jejich nasazení při řešení mimořádných událostí – především povodňových stavů a ekologických havárií. Specifickým cílem bylo zejména zabezpečení omezení rozsahu povodní, záchrana a evakuace osob, zajištění základních životních potřeb postižených osob, snížení rozsahu a odstranění následků ekologických havárií. Všechny tyto činnosti budou v budoucnu prováděny v úzké součinnosti s polským partnerem. Poslední události spojené s řešením přívalových povodní potvrdily, že řešení povodňové situace v tomto regionu je neodmyslitelné bez úzké spolupráce s polskou stranou a bez potřebného technického vybavení jednotek požární ochrany. V rámci tohoto projektu byla také zakoupena potřebná technika – nosič kontejnerů, kontejner a vyprošťovací automobil. Doba realizace projektu byla od srpna 2005 do prosince 2006. Finance ve formě dotací ze strukturálních fondů Evropské unie byly ve výši 75% (6.386.250,00 Kč), dále finance ze státního rozpočtu byly ve výši 5% (425.750,00 Kč) a prostředky z rozpočtu kraje dosáhly výše 20% (1.703.000,00 Kč).

4.4.5 Modernizace a rozšíření letiště Ostrava-Mošnov

Projekt Modernizace a rozšíření letiště Ostrava-Mošnov (Ostrava Airport Modernization Project) zahrnoval operační program Infrastruktura pod prioritou číslo 1 - Modernizace a rozvoj dopravní infrastruktury celostátního významu a opatřením 1.3 – Modernizace civilních letišť nadregionálního významu. Všeobecným cílem projektu bylo zlepšení parametrů dopravní infrastruktury nadregionálního významu a zajištění souladu se standardy Evropské unie a dalšími relevantními parametry.

Specifické cíle projektu byly zaměřeny na modernizaci technické infrastruktury letiště, zlepšení funkce, kapacity a bezpečnosti leteckého provozu, zkvalitnění služeb pro cestující a vytvoření podmínek pro rozvoj podnikatelských aktivit. Projekt zahrnoval výstavbu haly a její vybavení. Doba realizace projektu byla od července 2005 do listopadu 2006. Z hlediska financování bylo z Evropského fondu pro regionální rozvoj poskytnuto 30,39% (48.617.625,00 Kč) finančních prostředků a z rozpočtu kraje bylo poskytnuto 69,61% (111.382.375,00 Kč) finančních prostředků.

4.4.6 Přípravované projekty Moravskoslezského kraje

Moravskoslezský kraj se po úspěšném programovacím období v letech 2004-2006, kdy byl příjemcem podpory v řadě projektů a umístil se na předních příčkách v čerpání finančních dotací z Evropské unie, rozhodl navázat na tyto projekty i v probíhajícím programovacím období pro léta 2007-2013. Probíhají přípravy několika projektů, které by měly být podpořeny z finančních prostředků Evropské unie. Předpokládaná výše financí v připravovaných projektech by měla dosáhnout výše 3.458.000.000,-Kč. Mezi projekty, které by Moravskoslezský kraj chtěl realizovat s finanční pomocí Evropské unie patří:

- integrované bezpečnostní centrum v Ostravě (680.000.000,00 Kč)
- stavba 1. předhradí, příjezdové komunikace a školicího střediska Archeoparku Podobora (53.000.000,00 Kč)
- ekologizace zdravotnických zařízení zřizovaných v Moravskoslezském kraji (700.000.000,00 Kč)
- výstavba a vybavení nového objektu Moravskoslezské knihovny v Ostravě (1.590.000.000,00 Kč)
- rozšíření odbavovacích ploch pro letadla (140.000.000,00 Kč)
- modernizace strojního a didaktického vybavení škol pro výuku na dřevoobráběcích CNC strojích (30.000.000,00 Kč)
- výstavba silnic (celkem 8 projektů – 265.000.000,00 Kč)

Příležitost investovat do infrastruktury, lidských zdrojů nebo zlepšení vzhledu Moravskoslezského kraje přispěje k jeho konkurenceschopnosti. Přitažlivost regionu je velmi důležitá nejen pro budoucí investory, ale i pro stávající obyvatele regionu.

4.5 Závěry, zhodnocení

Možnosti využití finančních prostředků v rozpočtové, příspěvkové a podnikatelské sféře mají většinu záležitostí společných, jsou mezi nimi ale i rozdíly. Zástupci jednotlivých sfér, kteří byli pro práci vybráni, čerpali prostředky v programovacím období 2004-2006 ze Společného regionálního operačního programu. Všechny výše zmíněné subjekty byly úspěšné v žádostech o dotace ze strukturálních fondů Evropské unie. Pro svou další činnost získaly nové zařízení a vybavení, které pro ně bylo nutné ať již pro přitažlivost regionu, pro snižování rozdílů v počítačové gramotnosti pro obyvatelstvo daného regionu nebo pro dosažení konkurenceschopnosti ve svém oboru.

Subjekty v nepodnikatelské sféře realizovaly projekty, které by se bez poskytnutých dotací ze strukturálních fondů Evropské unie nikdy neuskutečnily. Důvodem je omezená možnost získání úvěru pro své projekty bez podpory podnikatelské sféry. Nedostatek financí je pro nepodnikatelskou sféru jistou nevýhodou. Mohou tak být žadateli pouze u projektů, které nejsou tak finančně náročné. Pro rozpočtovou a příspěvkovou sféru jsou žádosti o prostředky z Evropské unie často tak složité, že mnohé projekty se bohužel vůbec neuskuteční jen z důvodu přílišné administrativy. Subjekty v těchto sférách nemají dostatek času ani zaměstnanců na to, aby se takto složitým náležitostem mohly naplno věnovat. Nepodnikatelská sféra nedisponuje ani prostředky, které by mohla investovat do spolupráce při realizování projektu na rozdíl od sféry podnikatelské, kde většinou dochází ke spolupráci s externí společností.

Podnikatelská sféra je naproti sféře nepodnikatelské v jisté výhodě. Podniky mají ve většině případů příslušný kapitál, který je k úspěšnému uskutečnění projektů nezbytný. Společnost zastupující sféru podnikatelskou by tak projekt realizovala i bez poskytnutých finančních prostředků, protože byl tento krok nutný ke zvýšení konkurenceschopnosti firmy, diverzifikace výroby a dalšího rozvoje společnosti. V podnikatelské sféře není výjimkou, že si subjekty najímají externí poradenské firmy, které s nimi spolupracují při realizaci jejich projektů od počátku až do konečné podoby projektu. Tato spolupráce zahrnuje také následné sledování po ukončení projektu, společnost například upozorňuje žadatele na termíny zasílání zpráv nadřízeným orgánům.

Prostředky z fondů Evropské unie jsou velkým přínosem pro Českou republiku, díky nim se naše země stává konkurenceschopnou vzhledem k ostatním regionům, takto realizované projekty pomohou všem zúčastněným subjektům v podnikatelské i nepodnikatelské sféře. Velkou nevýhodou při čerpání dotací je proces administrace. Při žádosti o dotaci je postup natolik složitý, že i výborný projekt může být posouzen záporně kvůli neadekvátním formálním náležitostem.

Pro čerpání prostředků ze Společného regionálního operačního programu (SROP), který byl využit u všech konkrétních zástupců, byl na programovací období 2004-2006 vydán grafický manuál, jehož součástí je i základní grafický design pro tištěné a elektronické materiály sloužící k prezentaci Společného regionálního operačního programu (Příloha 1). Tento grafický manuál je závazný pro všechny aktéry, kteří jsou zapojeni do příprav a realizace příjmu pomoci z Evropské unie prostřednictvím Společného regionálního operačního programu, včetně externích spolupracujících subjektů a konečných příjemců podpory.

5 Závěr

S programovacím obdobím 2007-2013 se všem obyvatelům v České republice otevřela možnost získat dosud nevídané množství finančních prostředků z fondů Evropské unie. Je důležité říci, že jde o příležitost poslední, protože po roce 2013 se Česká republika zařadí mezi vyspělejší státy a bude přispívat na rozvojové projekty v méně vyspělých regionech soudržnosti ostatních členských států Evropské unie. Nabídka dotací z fondů Evropské unie dosáhne v nejbližších několika letech svého vrcholu. Prostřednictvím výše zmíněných operačních programů budou v České republice v období 2007-2013 uskutečněny rozvojové projekty v rozsahu až 200 miliard korun ročně.

Finanční prostředky jsou z Evropské unie poskytovány zejména ve formě dotací. Pouze některé projekty jsou poskytovány ze zvýhodněných úvěrů nebo ze zvýhodněných záruk. V obecné rovině platí, že žadatel musí disponovat objemem prostředků, které jsou pro projekt nezbytné, protože si projekt nejprve financuje sám a teprve po realizaci a s ní spojené kontrole projektu je projekt proplacen z některého z fondů Evropské unie. Výše dotací se v jednotlivých sférách liší, mohou dosáhnout až 92,5% pro projekty, které nezakládají veřejnou podporu. Následná kontrola realizovaných projektů je velmi důsledná a nesmí být opomenut žádný detail. V opačném případě je celá dotace (nebo její část – podle závažnosti nedodržení požadavků) žadateli odebrána. Základním kritériem pro úspěšnost projektu po celou dobu vyžadovanou pravidly dotačních programů je udržitelnost projektu a splnění všech podmínek uvedených v žádosti.

Úspěšnost projektu je částečně závislá i na faktu, zda by projekt pokračoval podle plánu, kdyby nebyl podpořen z fondů Evropské unie. Toto kritérium není při posuzování přímo vyžadováno, lze ale říci, že projekt, který by byl v budoucnu realizován s dotacemi či bez nich, má výhodu naproti projektům realizovaným pouze v případě poskytnutých dotací. Tento fakt však rozhoduje především ve sféře podnikatelské. V podnikatelské sféře je celkový počet předložených projektů větší než ve sféře nepodnikatelské. Je to dáno také tím, že podnikatelé v případě potřeby nemají většinou potíže získat bankovní úvěr, jsou důvěryhodnými klienty. V nepodnikatelské sféře však při tomto kroku může nastat problém, pokud subjekt nemá oporu ve sféře podnikatelské. Z toho vyplývá i fakt, že dotace pro podnikatelské subjekty jsou

dlouhodobě velmi oblíbené, a také proto jsou operační programy vždy velmi dobře čerpány. Pro léta 2007-2013 tak je připraveno na přerozdělení mezi podnikatele přes 120.000.000,00 Kč.

Z výsledků a praktických zkušeností z předchozích období vyplývají společné problémy při čerpání finančních prostředků Evropské unie. Významným problémem při realizaci a naplňování cílů politiky soudržnosti jsou nedostatky v organizaci řízení na úrovni veřejné správy. Současné problémy veřejné správy mají navíc negativní důsledky pro celou ekonomiku a společnost. Z tohoto důvodu je klíčovou záležitostí pro probíhající programovací období přesun od administrace k aktivní realizaci projektů. Strategie pro toto období a z ní vycházející cíle a priority operačních programů jsou odpovědí na současné problémy České republiky a Evropské unie, které jsou vystaveny zvýšené konkurenci, jež se negativně projevuje v řadě odvětví a oblastí. Pokud by se povedlo v budoucnu tyto problémy vyřešit a splnit vytyčené cíle, byl by to pro Českou republiku velký úspěch. Snad se tato přání brzy vyplní.

6 Seznam použité literatury

1. CHVOJKOVÁ, Anna; KVĚTOŇ, Viktor a kol. *Finanční prostředky fondů EU v programovacím období 2007-2013*. Praha: IREAS, 2007. 181s. ISBN 987-80-86684-43-7.
2. KARMAN, Jakub. *ABC Abeceda fondů Evropské unie 2007-2013*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Odbor evropských fondů, 2007. 28s.
3. NOVOTNÍKOVÁ, Helena. *Dotační receptář: Všechny dotace pohromadě v otázkách a odpovědích*. 1. vyd. Praha: LexisNexis CZ, 2005. 235s. ISBN 80-86920-03-8.
4. Autorský kolektiv PÍŠOVÁ, Eva...et al. *Rámec podpory společenství; Operační programy*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 1998. 98s.
5. *Národní rozvojový plán*. [databáze online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2006. Dostupné z URL <<http://www.strukturalni-fondy.cz>>. Databáze strukturálních fondů EU.
6. *Národní strategický referenční rámec*. [databáze online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2007. Dostupné z URL <<http://www.strukturalni-fondy.cz>>. Databáze strukturálních fondů EU.
7. URL <<http://www.cv-prototyp.cz>>
<<http://www.cv-prototyp.cz>>
Dostupné z: <<http://www.cv-prototyp.cz>>
8. URL <<http://www.euroskop.cz>>
<<http://www.euroskop.cz>>
Dostupné z: <<http://www.euroskop.cz>>
9. URL <<http://www.kr-moravskoslezsky.cz>>
<<http://www.kr-moravskoslezsky.cz>>
Dostupné z: <<http://www.kr-moravskoslezsky.cz>>
10. URL <<http://www.nuts2moravskoslezsko.cz>>
<<http://www.nuts2moravskoslezsko.cz>>
Dostupné z: <<http://www.nuts2moravskoslezsko.cz>>

11. URL <<http://www.obec-krasna.cz>>
<<http://www.obec-krasna.cz>>
Dostupné z: <<http://www.obec-krasna.cz>>
12. URL <<http://www.rr-moravskoslezsko.cz>>
<<http://www.rr-moravskoslezsko.cz>>
Dostupné z: <<http://www.rr-moravskoslezsko.cz>>
13. URL <<http://www.sos-sou-bohumin.cz/>>
<<http://www.sos-sou-bohumin.cz/>>
Dostupné z: <<http://www.sos-sou-bohumin.cz/>>
14. URL <<http://www.strukturalni-fondy.cz>>
<<http://www.strukturalni-fondy.cz>>
Dostupné z: <<http://www.strukturalni-fondy.cz>>

7 Seznam použitých symbolů a zkratk

apod.	a podobně
atd.	a tak dále
CF	Fond soudržnosti
EAGGF	Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond
EARDF	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
EFF	Evropský rybářský fond
EIB	Evropská investiční banka
EK	Evropská komise
ERDF	Evropský fond pro regionální rozvoj
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
EUSF	Evropský fond solidarity
FIFG	Finanční nástroj pro podporu rybolovu
HDP	hrubý domácí produkt
hl. m.	hlavní město
HNP	hrubý národní produkt
IPA	Nástroj předvstupní pomoci
Kč	koruna česká
např.	například
NRP	Národní rozvojový plán
NSRR	Národní strategický referenční rámec
NUTS	Region soudržnosti
NUTS II	území jednoho nebo více krajů
NUTS III	území kraje
OP	Operační program
ROP	Regionální operační program
SF	Strukturální fondy
SOZS	Strategické obecné zásady společenství
SROP	Společný regionální operační program
tzn.	to znamená
tzv.	tak zvaný

8 Seznam tabulek

Tabulka 1: Fondy Evropské unie v programovacím období 2007-2013	16
Tabulka 2: Operační programy na období 2007-2013	23
Tabulka 3: Předpokládané zdroje financování v Kč (rozpočtová sféra).....	28
Tabulka 4: Zdroje finančního krytí projektu (rozpočtová sféra)	29
Tabulka 5: Předpokládané zdroje financování v Kč (příspěvková sféra)	31
Tabulka 6: Zdroje finančního krytí projektu (příspěvková sféra).....	31
Tabulka 7: Předpokládané zdroje financování v Kč (podnikatelská sféra)	36
Tabulka 8: Zdroje finančního krytí projektu (podnikatelská sféra)	36

9 Seznam obrázků

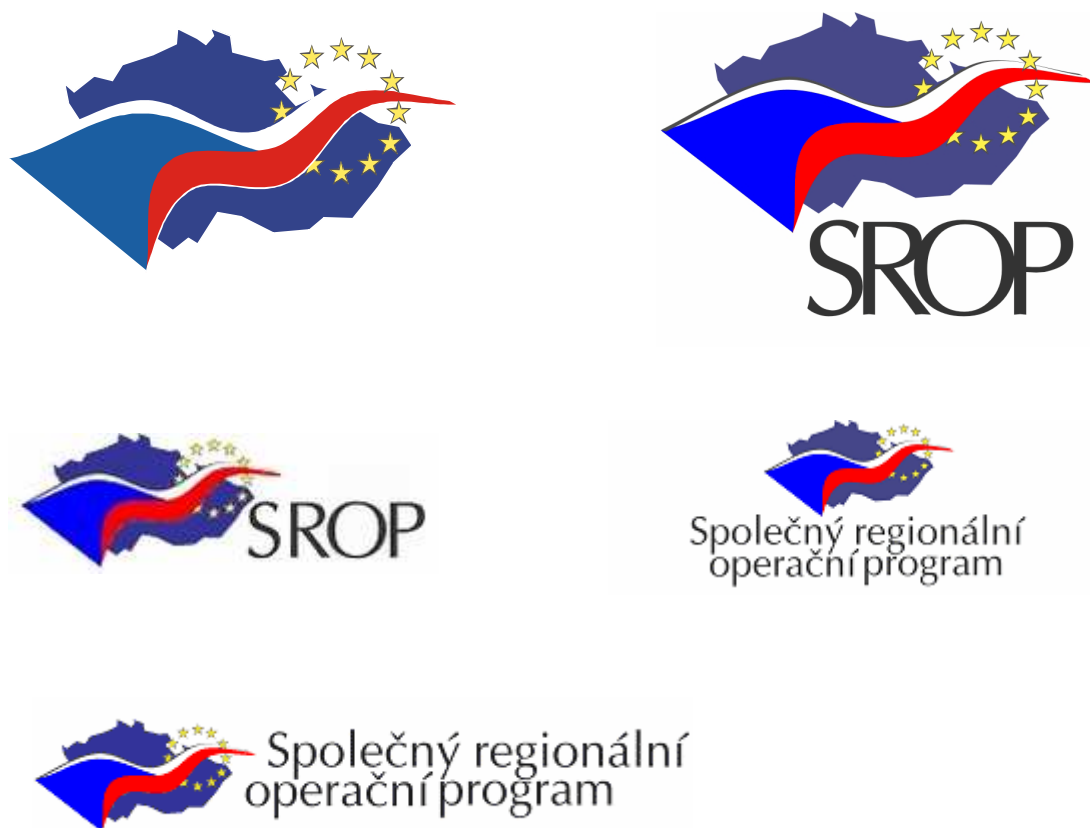
Obrázek 1: Zařazení operačních programů do soustavy strategických dokumentů	18
Obrázek 2: Graf rozdělení finančních prostředků podle jednotlivých cílů (v %).....	20
Obrázek 3: Mapa 14 krajů (NUTS III) zařazených do 8 regionů soudržnosti (NUTS II)	21

10 Seznam příloh

Příloha 1: Loga SROP.....	51
Příloha 2: Logo Moravskoslezského kraje.....	51
Příloha 3: Letní mapa Krásné a okolí	52
Příloha 4: Zimní mapa Krásné a okolí	52
Příloha 5: Projekt Střední školy Bohumín, příspěvkové organizace (učebna)	53
Příloha 6: Projekt Střední školy Bohumín, příspěvkové organizace	53
Příloha 7: Projekt společnosti Č. V. PROTOTYP s. r. o. (stroj pro přesné obrábění). 54	
Příloha 8: Projekt společnosti Č. V. PROTOTYP s. r. o. (stroj pro přesné obrábění). 54	
Příloha 9: 3D model ortofotomapy Moravskoslezského kraje	55
Příloha 10: Ústav sociální péče pro mládež Pržno – Skleník pro pracovní terapii.....	56
Příloha 11: Ústav sociální péče pro mládež Pržno – Krytá dráha pro hipoterapii	56
Příloha 12: Ústav sociální péče pro mládež Pržno – Pavilon pro psychotiky	57
Příloha 13: Ústav sociální péče pro mládež Pržno – Multifunkční vzdělávací centrum	57

11 Přílohy

Příloha 1: Loga SROP

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 2: Logo Moravskoslezského kraje

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 3: Letní mapa Krásné a okolí

Zdroj: <<http://www.obec-krasna.cz/index.php?krasna=mapy&jazyk=cz>>

Příloha 4: Zimní mapa Krásné a okolí

Zdroj: <<http://www.obec-krasna.cz/index.php?krasna=mapy&jazyk=cz>>

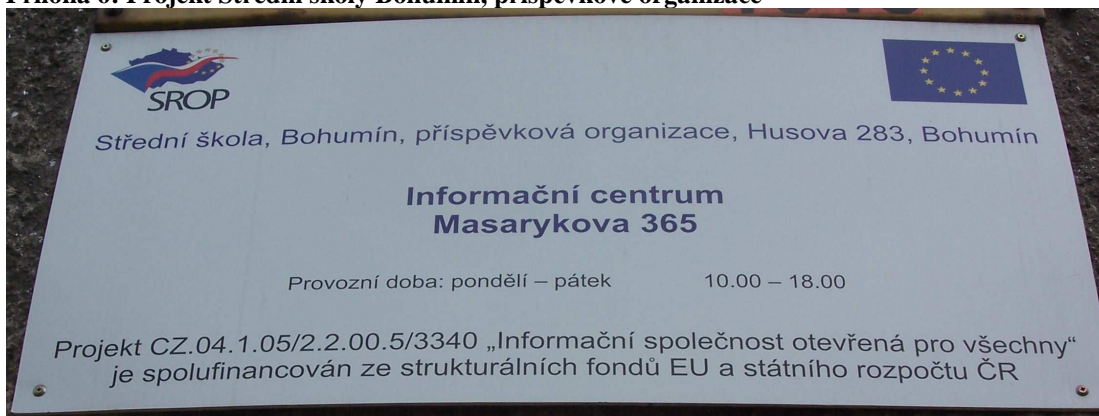

Příloha 5: Projekt Střední školy Bohumín, příspěvkové organizace (učebna)

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 6: Projekt Střední školy Bohumín, příspěvkové organizace

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 7: Projekt společnosti Č. V. PROTOTYP s. r. o. (stroj pro přesné obrábění)

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 8: Projekt společnosti Č. V. PROTOTYP s. r. o. (stroj pro přesné obrábění)

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 9: 3D model ortofotomapy Moravskoslezského kraje

Zdroj: <http://www.kr-moravskoslezsky.cz/mapy_3d.html>

Příloha 10: Ústav sociální péče pro mládež Pržno – Skleník pro pracovní terapii

Zdroj: <http://www.kr-moravskoslezsky.cz/rr_nuts3_06.html>

Příloha 11: Ústav sociální péče pro mládež Pržno – Krytá dráha pro hipoterapii

Zdroj: <http://www.kr-moravskoslezsky.cz/rr_nuts3_06.html>

Příloha 12: Ústav sociální péče pro mládež Pržno – Pavilon pro psychotiky

Zdroj: <http://www.kr-moravskoslezsky.cz/rr_nuts3_06.html>

Příloha 13: Ústav sociální péče pro mládež Pržno – Multifunkční vzdělávací centrum

Zdroj: <http://www.kr-moravskoslezsky.cz/rr_nuts3_06.html>